

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/14/WE

z dnia 11 marca 2009 r.

zmieniająca dyrektywę 94/19/WE w sprawie systemów gwarancji depozytów w odniesieniu do poziomu gwarancji oraz terminu wypłaty

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 7 października 2008 r. Rada uzgodniła, że priorytetem jest przywrócenie zaufania do sektora finansowego i zapewnienie jego właściwego funkcjonowania. Rada zobowiązała się do podjęcia wszelkich środków koniecznych do ochrony depozytów klientów indywidualnych i z zadowoleniem przyjęła ogłoszony przez Komisję zamiar pilnego przedłożenia odpowiedniego wniosku legislacyjnego służącego zwiększeniu konwergencji systemów gwarancji depozytów.
- (2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 94/19/WE ⁽³⁾ przewiduje już podstawową ochronę deponentów. W obliczu obecnego kryzysu finansowego musi ona jednak zostać zwiększona.
- (3) Minimalny poziom gwarancji zgodnie z dyrektywą 94/19/WE wynosi obecnie 20 000 EUR, przy czym państwa członkowskie mają możliwość podwyższenia go. W odniesieniu do znacznej liczby depozytów we Wspólnocie kwota ta okazuje się jednak niewystarczająca. W celu utrzymania zaufania deponentów oraz osiągnięcia większej stabilności na rynkach finansowych należy zatem podwyższyć minimalny poziom gwarancji

do 50 000 EUR. Do dnia 31 grudnia 2010 r. poziom gwarancji w odniesieniu do sumy depozytów każdego z deponentów powinien zostać ustalony na 100 000 EUR, chyba że oceny wpływu przedłożonej przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 2009 r. będzie wynikało, że takie podwyższenie i taka harmonizacja są nieodpowiednie i finansowo niewykonalne dla wszystkich państw członkowskich w celu zapewnienia ochrony konsumentów i stabilności finansowej we Wspólnocie oraz uniknięcia zakłóceń konkurencji między państwami członkowskimi. Jeżeli ocena wpływu wykaże, że takie podwyższenie i taka harmonizacja nie są właściwe, Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie stosowne wnioski.

- (4) Ten sam poziom gwarancji powinien mieć zastosowanie do wszystkich deponentów, bez względu na to, czy walutą danego państwa członkowskiego jest euro, czy nie. Państwa członkowskie nienależące do strefy euro powinny mieć możliwość zaokrąglania kwot otrzymanych w wyniku przeliczenia, nie naruszając przy tym równoważnej ochrony deponentów.
- (5) Sprawozdanie, które Komisja ma przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, powinno zawierać analizę wszystkich odnośnych kwestii, takich jak kompensacje i wierzytelności wzajemne, określanie wysokości składek, zakres produktów i deponentów objętych gwarancjami, skuteczność transgranicznej współpracy między systemami gwarancji depozytów oraz powiązania między systemami gwarancji depozytów a alternatywnymi sposobami wypłacania deponentom kwot gwarantowanych, np. awaryjnymi mechanizmami wypłaty. Na potrzeby sporządzenia tego sprawozdania państwa członkowskie powinny zgromadzić odpowiednie dane i na żądanie przedłożyć je Komisji.
- (6) Niektóre państwa członkowskie ustanowiły zgodnie z dyrektywą 94/19/WE systemy gwarancji depozytów, które zapewniają pełne gwarancje niektórych rodzajów depozytów długoterminowych, takich jak wierzytelności z tytułu rent i emerytur. Konieczne jest poszanowanie praw i oczekiwań deponentów objętych takimi systemami.

⁽¹⁾ Dz.U. C 314 z 9.12.2008, s. 1.

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym) i decyzje Rady z dnia 26 lutego 2009 r. i z dnia 5 marca 2009 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 135 z 31.5.1994, s. 5.

- (7) Niektóre państwa członkowskie ustanowiły lub planują ustanowić na mocy dyrektywy 94/19/WE systemy gwarancji depozytów, które zapewniają pełną gwarancję niektórych tymczasowo podwyższonych sald rachunków. Komisja powinna do dnia 31 grudnia 2009 r. ocenić, czy należy utrzymać lub wprowadzić pełne gwarancje niektórych tymczasowo podwyższonych sald rachunków.
- (8) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na funkcjonowanie systemów chroniących samą instytucję kredytową, w szczególności zapewniających jej płynność i wypłacalność, a tym samym gwarantujących deponentom ochronę co najmniej równoważną z ochroną zapewnianą przez system gwarancji depozytów, ani na dobrowolne systemy odszkodowań dla deponentów, które nie zostały wprowadzone lub oficjalnie uznane przez dane państwo członkowskie.
- (9) Państwa członkowskie powinny zachęcać systemy gwarancji depozytów do rozważenia możliwości przystąpienia do porozumień lub udoskonalania obowiązujących porozumień dotyczących ich odpowiednich zobowiązań.
- (10) Obecnie obowiązujący trzymiesięczny termin wypłaty, który może zostać przedłużony do dziewięciu miesięcy, jest sprzeczny z potrzebą utrzymania zaufania deponentów i nie odpowiada ich potrzebom. W związku z tym termin wypłaty powinien zostać skrócony do dwudziestu dni roboczych. Okres ten powinien być przedłużony tylko w wyjątkowych okolicznościach i po zatwierdzeniu przez właściwe organy. Dwa lata po wejściu w życie dyrektywy Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące skuteczności i terminów dotyczących procedur wypłaty, oceniające stosowność dalszego skrócenia terminu do dziesięciu dni roboczych.
- (11) Ponadto w przypadkach, gdy wypłata następuje w wyniku ustalenia dokonanego przez właściwe organy, obowiązujący obecnie termin 21 dni na podjęcie decyzji powinien zostać skrócony do pięciu dni roboczych, aby nie utrudniać szybkiej wypłaty. Jednak właściwe organy powinny być najpierw przekonane, że dana instytucja kredytowa nie wypłaciła należnych i wymagalnych depozytów. Ocena taka powinna podlegać procedurze sądowej lub administracyjnej państw członkowskich.
- (12) Depozyty można uznać za niedostępne, gdy wczesna interwencja lub środki reorganizacyjne okazały się nieskuteczne. Nie powinno to uniemożliwiać właściwym organom podejmowania dalszych działań restrukturyzacyjnych w okresie wypłaty.
- (13) Państwa członkowskie powinny zmierzać do zapewnienia ciągłości świadczenia usług bankowych i utrzymania płynności banków, zwłaszcza w okresach zawirowań na rynkach finansowych. W tym celu zachęca się państwa członkowskie do jak najszybszego zapewnienia awaryjnych wypłat odpowiednich kwot, na wniosek deponentów dotkniętych danym problemem, w terminie nieprzekraczającym trzech dni od daty złożenia wniosku. Jako że skrócenie obecnego trzymiesięcznego terminu wypłaty pozytywnie wpłynie na zaufanie deponentów i na właściwe funkcjonowanie rynków finansowych, państwa członkowskie i ich systemy gwarancji depozytów powinny zapewnić jak najkrótszy termin wypłaty.
- (14) Dyrektywa 94/19/WE przewiduje możliwość obniżenia poziomu gwarancji przez państwa członkowskie o określony procent. Wykazane zostało, że możliwość ta osłabia zaufanie deponentów i w związku z tym powinna zostać zniesiona.
- (15) Środki niezbędne do wdrożenia dyrektywy 94/19/WE powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.
- (16) Komisja powinna w szczególności mieć prawo do dostosowania poziomu gwarancji do poziomu inflacji w Unii Europejskiej, na podstawie zmian zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych publikowanego przez Komisję. Ponieważ środek ten ma zakres ogólny i ma na celu zmianę elementów innych niż istotne dyrektywy 94/19/WE, środek ten musi zostać przyjęty zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, ustanowioną w art. 5a decyzji 1999/468/WE.
- (17) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, jakimi są harmonizacja poziomu gwarancji oraz terminów wypłaty, nie mogą zostać osiągnięte w stopniu wystarczającym przez państwa członkowskie z uwagi na znaczącą liczbę różnych przepisów obowiązujących obecnie w systemach prawnych poszczególnych państw członkowskich, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (18) W związku z powyższym należy odpowiednio zmienić dyrektywę 94/19/WE.

(¹) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

- (19) Zgodnie z pkt 34 porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽¹⁾ zachęca się państwa członkowskie do sporządzenia, na własne potrzeby i w interesie Wspólnoty, własnych tabel przedstawiających korelacje między niniejszą dyrektywą a działaniami niezbędnymi do jej wdrożenia, oraz do ich podania do publicznej wiadomości,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany do dyrektywy 94/19/WE

W dyrektywie 94/19/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 pkt 3 ppkt (i) drugi akapit otrzymuje brzmienie:

„Właściwe organy dokonują tych ustaleń tak szybko, jak to możliwe, jednak w żadnym wypadku nie później niż w terminie pięciu dni roboczych po tym, gdy po raz pierwszy stwierdziły, że instytucja kredytowa nie wypłaciła należnych i wymagalnych depozytów; lub”;

- 2) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach, o których mowa w ust. 1–4, państwa członkowskie zapewniają wzajemną współpracę systemów gwarancji depozytów.”;

- b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„6. Nie rzadziej niż raz na dwa lata Komisja dokonuje oceny funkcjonowania niniejszego artykułu i w stosownych przypadkach proponuje dokonanie w nim zmian.”;

- 3) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, by poziom gwarancji w odniesieniu do sumy depozytów każdego z deponentów wynosił co najmniej 50 000 EUR w przypadku niedostępności depozytów.

- 1a. Do dnia 31 grudnia 2010 r. państwa członkowskie zapewniają, by poziom gwarancji z odniesieniem do sumy depozytów każdego deponenta ustalony był na 100 000 EUR w przypadku niedostępności depozytów.

Jeżeli w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 12, Komisja uzna, że takie podwyższenie poziomu gwarancji i taka harmonizacja są nieodpowiednie i finansowo niewykonalne dla wszystkich państw członkowskich w celu zapewnienia ochrony konsumentów i stabilności finansowej we Wspólnocie oraz uniknięcia zakłóceń transgranicznych między państwami członkowskimi, Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek w sprawie zmiany akapitu pierwszego.

- 1b. Państwa członkowskie nienależące do strefy euro zapewniają, aby przy przeliczaniu na walutę krajową kwot wyrażonych w euro, o których mowa w ust. 1 i 1a, kwoty w walutach krajowych faktycznie wypłacane deponentom były równoważne kwotom określonym w niniejszej dyrektywie.”;

- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ustęp 1a nie wyklucza utrzymania w mocy przepisów, które przed dniem 1 stycznia 2008 r. zapewniały, zwłaszcza ze względów społecznych, pełną gwarancję niektórych rodzajów depozytów.”;

- c) skreśla się ust. 4;

- d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Komisja może dostosować kwoty, o których mowa w ust. 1 i 1a, do stopy inflacji w Unii Europejskiej, wyrażonej zmianą zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych publikowanego przez Komisję.

Środek ten, mający na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 7a ust. 2.”;

⁽¹⁾ Dz.U. C 321 z 31.12.2003, s. 1.

4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 7a

1. Komisję wspiera Europejski Komitet Bankowy utworzony decyzją Komisji 2004/10/WE (*).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji (**), z uwzględnieniem jej art. 8.

(*) Dz.U. L 3 z 7.1.2004, s. 36.

(**) Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.”;

5) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje kredytowe udostępniały swoim faktycznym i potencjalnym deponentom informacje niezbędne do zidentyfikowania systemu gwarancji depozytów we Wspólnocie, do którego należy instytucja kredytowa wraz z oddziałami, lub alternatywnego systemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 akapit drugi lub w art. 3 ust. 4. Deponenci są informowani o przepisach dotyczących systemu gwarancji depozytów lub o wszelkich innych mających zastosowanie ustaleniach, łącznie z kwotą i zakresem gwarancji oferowanej w systemie gwarancji depozytów. Jeżeli depozyt nie jest objęty gwarancją w systemie gwarancji depozytów zgodnie z art. 7 ust. 2, instytucja kredytowa powiadamia o tym deponenta. Wszelkie informacje udostępniane są w łatwy do zrozumienia sposób.

Informacje dotyczące warunków otrzymania odszkodowania i formalności, jakich należy dopełnić w tym celu, podawane są na wniosek.”;

6) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Systemy gwarancji depozytów są w stanie wypłacić należycie zweryfikowane roszczenia deponentów dotyczące depozytów, które są niedostępne, w terminie dwudziestu dni roboczych, licząc od daty, w której właściwe organy dokonały ustalenia, o którym mowa w art. 1 ust. 3 ppkt (i), lub od dnia, w którym organ sądowy wydał decyzję, o której mowa w art. 1 ust. 3 ppkt (ii). Termin ten obejmuje zebranie i przekazanie dokładnych

danych o deponentach i depozytach, które są niezbędne do weryfikacji roszczeń.

W okolicznościach zupełnie wyjątkowych system gwarancji depozytów może zwrócić się do właściwych organów o przedłużenie terminu. Takie przedłużenie nie może przekroczyć dziesięciu dni roboczych.

Do dnia 16 marca 2011 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące skuteczności i terminów procedur wypłaty, oceniające możliwość skrócenia terminu wypłaty, o którym mowa w pierwszym akapicie, do dziesięciu dni roboczych.

Państwa członkowskie zapewniają, aby systemy gwarancji depozytów przeprowadzały regularne testy swoich systemów oraz, aby w stosownych przypadkach były informowane o wykryciu przez właściwe organy problemów w danej instytucji kredytowej, mogących wymagać uruchomienia systemów gwarancji depozytów.”;

b) skreśla się ust. 2;

7) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

1. Do dnia 31 grudnia 2009 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące:

a) harmonizacji mechanizmów finansowania systemów gwarancji depozytów, podejmujące w szczególności kwestię skutków braku takiej harmonizacji w przypadku kryzysu o charakterze transgranicznym, w odniesieniu do gotowości do wypłat depozytów, oraz w odniesieniu do zasad uczciwej konkurencji, a także korzyści i kosztów takiej harmonizacji;

b) stosowności i warunków wprowadzenia pełnych gwarancji dla niektórych tymczasowo podwyższonych sald rachunków;

c) możliwych modeli wprowadzenia składek uzależnionych od ryzyka;

d) korzyści i kosztów ewentualnego wprowadzenia wspólnotowego systemu gwarancji depozytów;

- e) wpływu różnic w prawodawstwie dotyczącym kompensacji w przypadkach, gdy długi deponenta równoważą jego saldo dodatnie, na skuteczność systemu i możliwe zakłócenia, przy uwzględnieniu procesu likwidacji transgranicznej;
- f) harmonizacji zakresu produktów i deponentów objętych gwarancjami, w tym szczególnych potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw oraz władz lokalnych;
- g) powiązań między systemami gwarancji depozytów a alternatywnymi sposobami wypłacania deponentom odszkodowania, np. awaryjnymi mechanizmami wypłaty.

W razie potrzeby Komisja przedkłada stosowne wnioski w celu zmiany niniejszej dyrektywy.

2. Państwa członkowskie informują Komisję i Europejski Komitet Bankowy o zamiarze zmiany zakresu lub poziomu gwarancji depozytów, a także o wszelkich trudnościach napotykanym przy współpracy z innymi państwami członkowskimi.”;

- 8) skreśla się załącznik III.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 30 czerwca 2009 r.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze

i administracyjne niezbędne do wykonania art. 1 pkt 3 ppkt (i) drugi akapit, art. 7 ust. 1a i 3 oraz art. 10 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE, zmienionej niniejszą dyrektywą, do dnia 31 grudnia 2010 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odesłania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 11 marca 2009 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

H.-G. PÖTTERING

Przewodniczący

W imieniu Rady

A. VONDRA

Przewodniczący